

Endelavitterne mindedes lørdag de omkomne på "Agda" ved en højtidelighed, hvor flere lagde kranse og blomster.

Grusomt at slukke håbet

Den gamle skipper fortæller om eftersøgningen

Tekst: Hans J. Ehrhardt
Foto: Lars Juul

ENDELAVE - Da vi kom ind i havnen ved et-tiden om natten, stod der 250-300 mennesker på havnen. Vi var dem, der måtte slukke ethvert håb om at finde overlevende. Det var forfærdeligt.

Siger skipperen på Endelave-færgen gennem 36 år frem til 1986, nu pensioneret kaptajn Harald Sørensen.

Han var i Horsens, da meldingen om ulykken indløb.

Godt nok var Harald Sørensen ikke blandt mandskabet hos Horsens Dampskibsselskab, men han var altid på kajen, når Endelave-damperen skulle afsted

Kaptajn Harald Sørensen - var med til at lede efter overlevende og måtte til sidst slukke håbet hos øboerne.

- for at få sig en sludder med mandskabet. Selv var Harald Sørensen forhyret på et andet skib.

Så Agda sejle

- Jeg havde også været nede ved Agda den 15. januar 1944, da hun afgik til Endelave. Natten forinden havde jeg sovet på sømandshjemmet sammen med skibsfører Valdemar Sørensen, der var blandt de omkomne, siger Harald Sørensen.

- Da jeg hørte om ulyk-

ken, løb jeg straks ned på kajen. Selskabets andet skib, "Horsens", var på vej til at afsejle for at deltage i eftersøgningen, og de manglende en mand. Så jeg gik ombord og sejlede med ud til det sted, hvor "Agda" var forlist.

- Vi mødte lods-båden fra Hjarnø, der gav besked om, at der formentlig ikke var noget at stille op. Men vi fortsatte ud til havari-stedet, fik noget lys rigget til og lyste ned i olie-striben. Vi kunne se den hvide ræling nede i vandet, for

"Agda" lå på kun godt tre meter vand.

- Eftersøgningen blev fortsat, men kl. et - ca. seks timer efter forliset - måtte vi give folk på kajen besked om, at der næppe var chance for at finde flere overlevende.

- Jeg har i min tid som sømand været vidne til mange minesprængninger, også hvor vi har samlet et store antal omkomne op, men oplevelsen på havnen i Endelave står stadig i min erindring som noget af det grusomste, jeg har været ude for. Jeg tror ikke, at ret mange på Endelave fik sovet den nat, siger Harald Sørensen.

Dagen efter sejlede "Horsens" retur, og undervejs stoppede skibet op for at tage den nøjagtige position på vraget. Fiskeren fra Endelave havde allerede om natten smidt en bøjle på stedet.

Flag på halv

- Da vi kom til Horsens, var alle flagene på halv

stang. Det var en bevægende oplevelse.

- Kaptajnen på "Horsens" nægtede at sejle, før der var strøget for miner. Det blev der først til maj, selv om forliset skete den 15. januar. Imens chartrede man en træ-yacht, der var mindre risikabel at sejle med i forhold til magnet-minerne, siger Harald Sørensen.

Det var tyskerne, der omsider - sørgede for mine-strygningen, men tabet af "Agda" var mærkbart helt frem til 1950, fordi man manglede skibet og ikke havde midler til at erstatte det med et nyt. "Horsens" sejlede på skift til Endelave og Samsø, og derfor kunne det tage fire dage, hvis man skulle fra Endelave og til Horsens - for eksempel til en konfirmation.

I 1950 startede en ny rute op - med Harald Sørensen som skipper. I 1982 overtog den nye frgefart sejladsen med den nuværende færge.